

sterice

8

69/
70

STEZICE so glasilo likovnega krožka na osnovni šoli heroja
Bračiča Tržič

Uredniški odbor: Janja Zibler, glavni urednik
Milan Krennik, Ivo Dacar, Janez Pogačnik

Za glasilo odgovarja Zvonka Pretnar

Likovni prispevki: Darja Markič, 3.b - Na tržnici
Stojan Ropret, 5.a - V kovačnici
Vlasta Cizelj, 5.a - V knjigarni
Vili Vogeljik, 6.b - Stara ulica
Dušan Ropret, 6.b - Na dvorišču
Tjaša Ankele, 2.a - Kozolec
Vito Primožič, 2.a - Na pelju

Tiska delavska univerza Tomo Brejc v Kranju

Domovino smo začeli spoznavati šele takrat, ko so ji naši očetje in matere vrnili lepoto. Najprej so se morali celo štiri leta boriti, da so jo osvobodili, po končani vojni je bilo treba vse porušeno obnoviti. Niso se bali naši očetje in matere. Zgradili so jo lepo, mnogo lepšo, kot je bila pred vojno. In mi, ki vojne nismo doživeli, si lahko ogledujemo delo staršev in smo nanj ponosni. Da bi zvedeli, kakšne uspehe smo dosegli po vojni, smo zaprosili predsednika občinske skupščine Tržič tovariša Marjana Bizjaka, da nam je odgovoril na nekaj vprašanj.

Premladi smo še, da bi mogli povsem pravilno razumeti, kaj vse nam je prinesla osvoboditev. Bi nam lahko, tovariš predsednik, povedali, v čem so, po vašem mnenju, najvažnejše pridobitve, ki se jih morda premalo zavedamo?

Če obravnavamo preteklih petindvajset let, lahko ugotovimo, da smo imeli kljub precejšnjim težavam lepe uspehe. Tržič je imel takoj po vojni dobro osnovo za nadaljnji razvoj, ker so tovarne ostale nepoškodovane. Pohvalimo se lahko s tolikšnim porastom proizvodnje, da smo se približali srednje razvitim deželam, uspešno pa lahko konkuriramo tudi sosedom v Avstriji in Italiji. Življenjski standard Tržičanov se je dvignil na raven srednje razvitih dežel.

Imamo pa premalo strokovno usposobljenih ljudi. Žalostno je, da več kot polovica zaposlenih nima popolne osemletke. Vendar so tovarne sklenile, da bodo v nekaj letih zapolnile to vrzel.

Kako ocenjujete razgibano življenje danes?

Tržič je živo in dinamično mesto. Toda ljudje ne čutijo več toliko potreb po kulturnih prireditvah kot včasih. Težko je ugotoviti, kaj je Tržičanom sploh všeč. Gledališke predstave domače gledališke skupine verjetno zato niso dobro obiskane, ker gostovanj^a Mestnega gledališča ljubljanskega oblikujejo pri občinstvu kriterije dobre igre in solidnega izbora.

Zdi se mi tudi, da šole preveč skrbe, da bi naredile iz učencev dobre proizvajalce, premalo pa, da bi vzgojile dobre samoupravljalce.

Brezposelnost, nizki osebni dohodki in podobni pojavi nas vznemirjajo. Kakšni so obeti za nas, ki še hodimo v šolo?

V naši občini nam brezposelnost ne dela skrbi. Vsak delavec, ki hoče delati, dobi primerno delo. Večji problem so nizki osebni dohodki, ki se jim tudi tržiško gospodarstvo ne more ogniti. Upamo pa, da je to le začasen pojav in da se bodo tovarne potrudile ter z dobro organizacijo in s strokovnjaki povečale osebne dohodke delavcev. Pred leti je med delovnimi organizacijami veljal dogovor, naj bi sprejemale na delo samo tiste, ki so uspešno zaključili osnovno šolo. Ker pa je delavcev primanjkovalo, pomagajo tistim brez osemletke, da na delavski univerzi naredijo še tiste razrede, ki jim manjkajo.

Tudi vas, ki še hodite v šolo, naj ne skrbi, da ne bi dobili primerne zaposlitve, saj tržiška podjetja potrebujejo še precej pričnih delavcev in dobrih strokovnjakov.

Precej smo pomagali, da je uspel referendum za samoprispevek občanov za izgradnjo novih šol. Zanima nas, kdaj bodo dograjene in kaj vse bo v njih drugače kot v starih?

Prav učenci in tovariši učitelji so veliko pripomogli, da je referendum uspel. Že letos bomo začeli graditi šolo v Križah, ki bo dograjena do šolskega leta 1971/72. Kdaj bomo začeli graditi šolo v Bistrici, je težko reči, ker nekatere delovne organizacije ne plačujejo redno prispevka za gradnjo šol, kreditov pa ne moremo dobiti. Zemljišče za novo šolo smo že kupili in kakor hitro bo dovolj denarja, jo bomo začeli graditi. Predvidevam, da bo zgrajena v približno petih letih.

Šoli bosta moderni, v njih bo potekal kabinetni pouk, učni pripomočki bodo najsodobnejši, pri načrtih pa nismo pozabili na telovadnice in igrišča okrog šol.

Nekoč bo lepo,
nekoč bomo roke v prst zakopali
in bomo življenja sokove spoz-
nali,
takrat bo lepo.

Franc Balantič

Slavna naša zgodovina
vdolbena je v knežji stol,
vzidan v Gosposvetski dol,
ki je naša domovina!

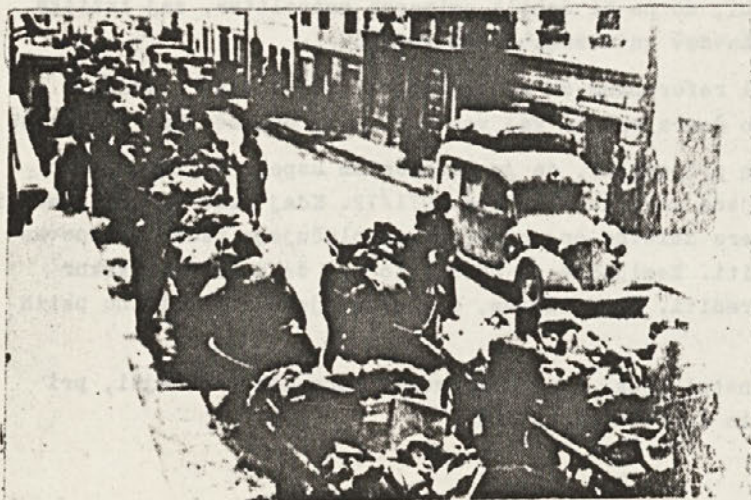
Naj le tulijo viharji -
v kamen ta je pisano:
"Skale naše ne podró
ne sovragi, ne vladarji!"

Milka Hartman

Čez nebo, čez nebo
oblaki bežijo odtod.
Kdo bi jim zavrl,
ko hitijo -
pot.

Matej Bor

Iz množičnega narodnoosvobodilnega gibanja OF, po svoji vsebini pristno demokratičnega, so kljub okupaciji, pod oblastjo samih okupatorjev, rasli elementi nove, narodne oblasti na Slovenskem.

Boris Kidrič

Osvobodilna fronta slovenskega naroda; v kateri sodelujejo vse svobodoljubne borbene skupine, ne glede na politične in svetovnonazorske vidike in ki je danes upravičeni predstavnik slovenskega naroda, poziva k borbi, poziva Slovence na oborožen odpor.

Iz proglasa II. zasedanja 100F

Slovenci!

Vao oblast na osvobojenem slovenskem ozemlju sta prevzeli Osvobodilna fronta slovenskega naroda in Narodnoosvobodilna vojska Slovenije kot sestavni del Narodnoosvobodilne vojske Jugoslavije.

Iz razglasa OF o prevzemu
oblasti na osvobojenem ozemlju
septembra 1943

Osvobodilna fronta slovenskega naroda je na slovenskem ozemlju edini zakoniti predstavnik slovenskega naroda.

5. sklep zbora odposlancev
slovenskega naroda v Kočevju
od 1. do 3. oktobra 1943

... jasno je, da slovenski narod brez osvobodilne fronte ne bi bil mogel doprinesti svojega pomembnega deleža v skupni borbi vse nove Jugoslavije.

Iz govora Borisa Kidriča na
svečani seji predsedstva SNOS

RAZMIŠLJANJE O 1. MAJU

Moje delo je slutnja zarje, vsaka moja beseda in vse moje življenje. Že slišim dleto, ki kleše granitni temelj novi zgradbi

Ivan Cankar

Že iz Cankarjevih besed je mogoče razbrati, da se bližajo boljši časi za delavce. To dleto naj bi bili delavci, ki so nam priborili boljše življenje. Granitni temelj nove zgradbe pa naj bi bili temelji nove družbe.

Vsem delavcem je posvečen en dan v letu. Ta dan se imenuje praznik dela. Tudi takrat močno izkoriščani delavci so slutili prihod dne, ko bodo enakopravni s kapitalisti. Takrat jih ne bo nihče več izkoriščalo. Imeli bodo boljše življenjske pogoje, tovarne bodo upravljali sami. Toda mnogi izmed njih tega dneva niso dočakali. Za boljšo bodočnost svojih potomcev so dali najdražje, kar so imeli - svoje življenje.

Tisti pa, ki so doživeli ta srečni dan, so lahko ponosni, da so zmagali nad tirani. Zavest, da delajo zase in da so svobodni, jim je dala moči za nadaljnje delo. Delavci so si utrdili oblast v tovarnah in nihče več jih ni izkoriščal. Nič več niso umirali otroci in odrasli od izčrpanosti in lakote, nič več ni bilo tako obširnih epidemij raznih bolezni, ki so v dobi izkoriščanja uničevale cele družine. Delavcem so od navdušenja žareli obrazi.

Med NOB je med partizane stopila večina delavcev. Celo med vojno niso pozabili na praznovanje prvega maja. Prirejali so razne mitinge in druge proslave. Tisti, ki so ga praznovali med vojno, se radi spominjajo teh slovesnosti. Delavci, ki so padli za isti ideal - pravico, so jim bili vzor. Za mnoge borce pomeni prvi maj simbol borbe za pravice.

Sedaj, ko živimo v novi socialistični družbi, se ob prvem maju spomnimo vseh delavcev. Nas, mlade, spominja ta praznik na neustrašno borbo proti izkoriščanju delavstva.

Milan Krsnik, 7.a

Vsi Slovenci!

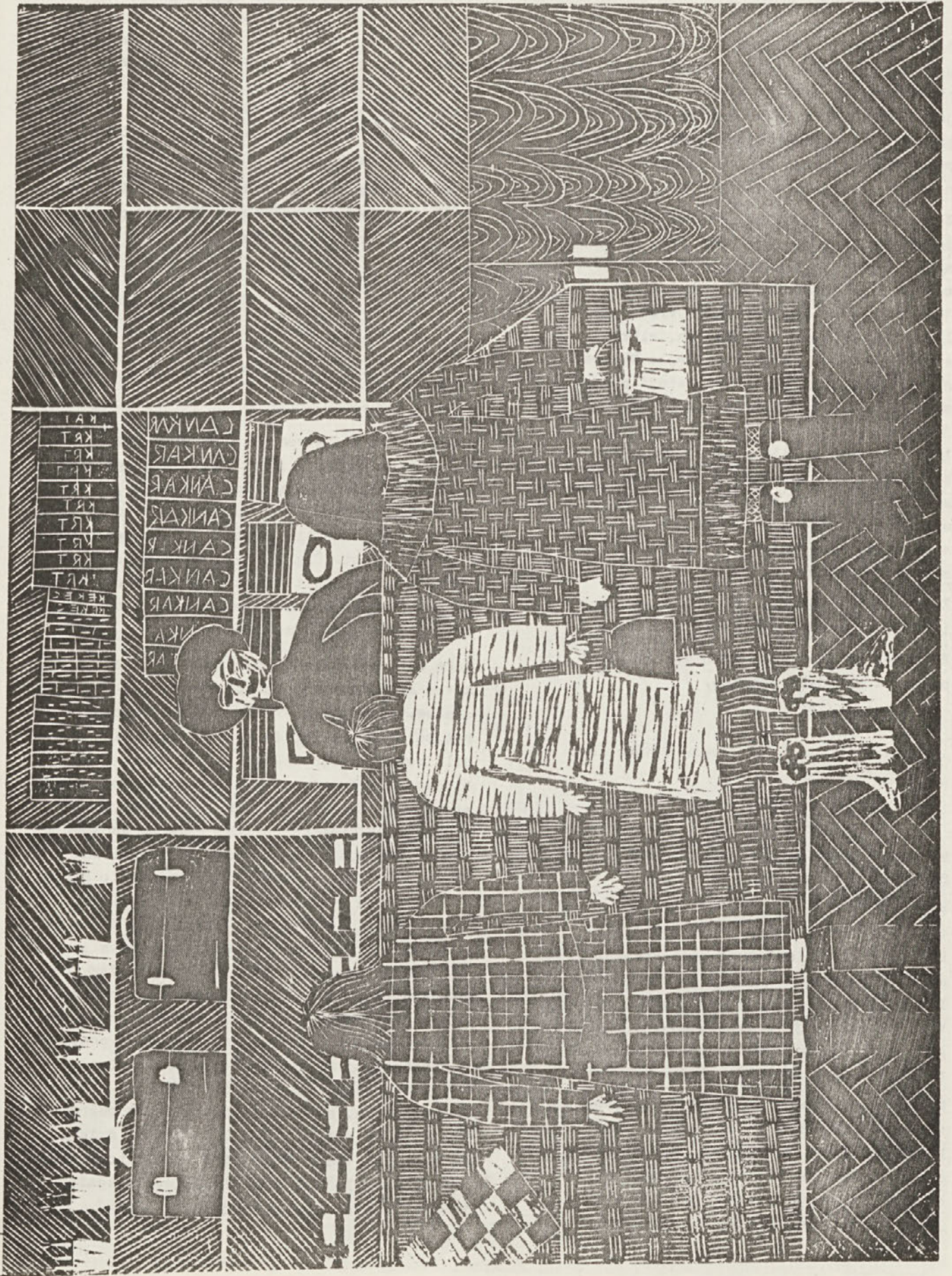
Čas zahteva železno narodno disciplino in enotno akcijo. Pokoravajte se brezpogojno odborom OF. Prepričite v kalí vsako razkrojevalno delo, vsako peniko, vsako dezorganizacijo.

Živela borba!

Živela enotnost slovenskega naroda!

Živela narodna disciplina!

Iz proglasa IOOF objavljenega v Slovenskem poročevalcu 1. novembra 1941

I G R A S V E T L O B E

Odmev korakov se izgublja v noč. Stopam po črni tlakovani cesti, gledam predse in premišljujem. Rada bi se z nekom pogovarjala, toda cesta je prazna in pusta. Ta praznina me navdaja z grenkobo. Kdo se bo pogovarjal z menoj ob tem času, ko še podnevi vsi bežijo mimo mene?!

Zopet je bilo vse tiho. Veliko poti sem že prehodila. Utrujena sem! Samo do parka moram priti! Mogoče koga srečam in me bo ogovoril, čeprav samo s kratkim: "Lahko noč!" V daljavi se že vidijo luči. Svetle bunke na visokih, vitkih stebrih stojijo kakor stražarji. Nikogar ni! Sklonila sem glavo. Kdo stoji pred mano? Kdo si ti? Kričala sem in bilo me je strah. "Ti si, ti si to!" so šepetale luči. Polna sem bila groze. Izmaličena senca me je ovijala okrog nog. Zdelo se mi je, da mi hoče streti kosti. Hotela sem jo pohoditi, a je nisem mogla. Bežala sem! Bežala sem daleč proč od luči in od srečanja v parku.

Želela sem si družbe in igre, toda prav igra svetlobe me je naredila iznakaženo.

Bala sem se sama sebe in nisem se upala ozreti v ogledalo resnice.

Irena Peharc, 8. b

GLEJTE, TO JE MOJ OČE!

Moj oče, to mi je res pravi vzornik. Skrbi za celo družino.

Petdeset let je hodil v tovarno in od tega več kot polovico let v Tržišč peš. Dan za dnem je imel pred očmi sekalni stroj v tovarni Peko, pri katerem je delal po osem ur, včasih celo več. Z žuljavimi rokami se je vračal domov, a nikoli ga nisem videla slabe volje. Vedno se je tolažil s tem, da bo že boljše.

Med drugo svetovno vojno pa je doživel vsemogoče. Dvakrat je bil zadet. Prvič, ko je bil zadet v Tolminu, je izgubil en prst, čez par dni še druga dva. Ni obupal. Ko so mu odrezali vse tri prste, je bil kljub temu še naprej pomočnik

mitraljezca. Dočakal je svobodo. Ko se je vrnil domov, ni bilo več njegovega očeta in ne matere. S pomočjo nekega župnika se je naučil igrati violino in igranja na cerkvenih orglah. Izučil pa se je tudi za čevljarja. Še sedaj, ko je že v pokoju, rad sede na čevljarški stol, vzame v roko kladivo in popravi kak čevelj. Mojega očeta malokdaj vidiš počivati. Če drugega ne dela, pa prepisuje note.

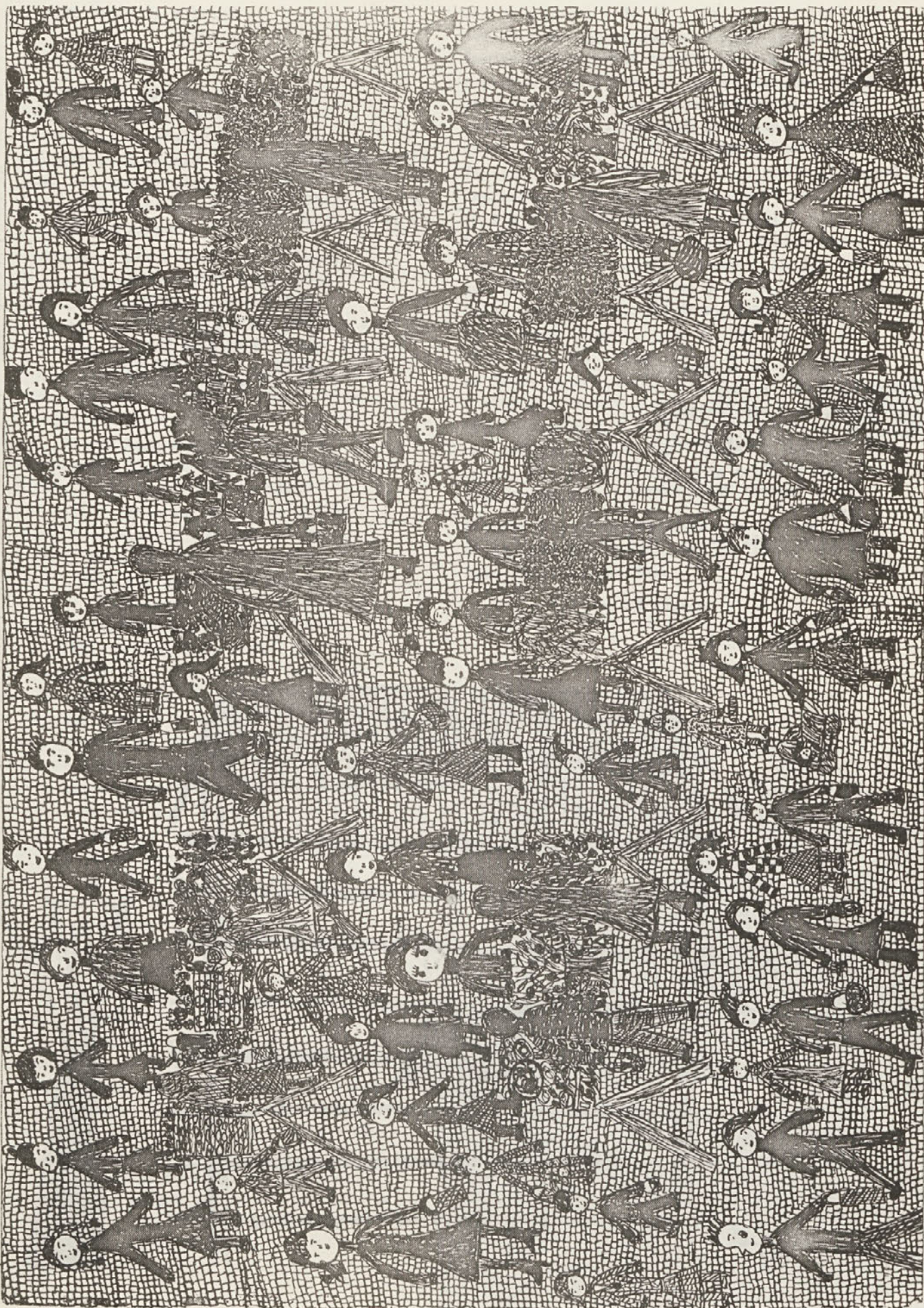
Najraje pa se ukvarja z delom na prostem. Od jutra do večera je na nogah. Saj sam pravi, da zanj nikoli ne zmanjka dela.

Darinka Kolman, 8. a

B I L O M E J E S T R A H

Pregovor pravi, strah je v sredi votel, okrog kraja ga pa nič ni. In to drži. Vsakega človeka je včasih strah. Sama sem med tistimi, ki se redkokdaj prestrašijo. Večkrat sem videla teto, ki se je ob nevihti, grmenju in bliskanju stiskala v kot. Čez glavo si je potegnila odejo in si z vso močjo tiščala roke na ušesa. Vedno sem se ji smejala in se norčevala iz nje. Toda enkrat se mi je to maščevalo.

Neke noči me je iz spanja zbudilo okno, ki je z vso silo udarjalo ob okensko polico. Zdrznila sem se. "Le kaj je to?" sem se spraševala. Takrat pa je zagrmelo, da mi je zastal dih. Potegnili sem si odejo čez glavo, da nisem videla bliskov, ki so razsvetljevali mojo sobo. Okrog vogalov je tulil in se igral z oknom, ki je udarjalo ob okensko polico. Rada bi ga zaprla, toda nisem upala. Preveč me je bilo strah. Nisem se upala premakniti, niti dihati. Bliski so bili tako svetli, da sem lahko razločila vse predmete v sobi. Bala sem se že, da ne bi udarila v hišo strela in bi hiša začela goreti. Tolikokrat sem že slišala o teh nesrečah, da me je bilo groza. Pogledala sem na uro. Zeleni kazalci so kazali pet minut čez dve. Bila sem razočarana. Še toliko časa bom morala prebedeti v strahu! Kaj če bi šla v mamino in očetovo sobo? Dolgo se nisem mogla odločiti. Končno sem se le opogumila, skočila iz postelje in pobrala odejo. Tiho sem se splazila k njima in legla na kavč. Še vedno me je bilo strah, toda manj, saj nisem bila več sama. Kmalu sem zaspala. Zjutraj sem se zgodaj zbudila.

Da me ni bi imeli za strahopetno, sem se splazila v svojo sobo. Tako sem spoznala, kako grozno je, če te je strah. Vsakemu je včasih tesno pri srcu, le da tega noče priznati. Tistim, ki trdijo, da jih ni, ne verjamem več.

Maja Balantič, 7.b

P O M L A D N A

V večerih, ko je zrak
s pomladjo prepojen,
z odprtimi očmi sanjam

Spet se je pomlad vrnila
v naše gore.

Povsod pomlad! Vse v cvetju
brsti!

Sonce že ljubi vrhove smrek in lip!

Jožica Dolenc, 7.a

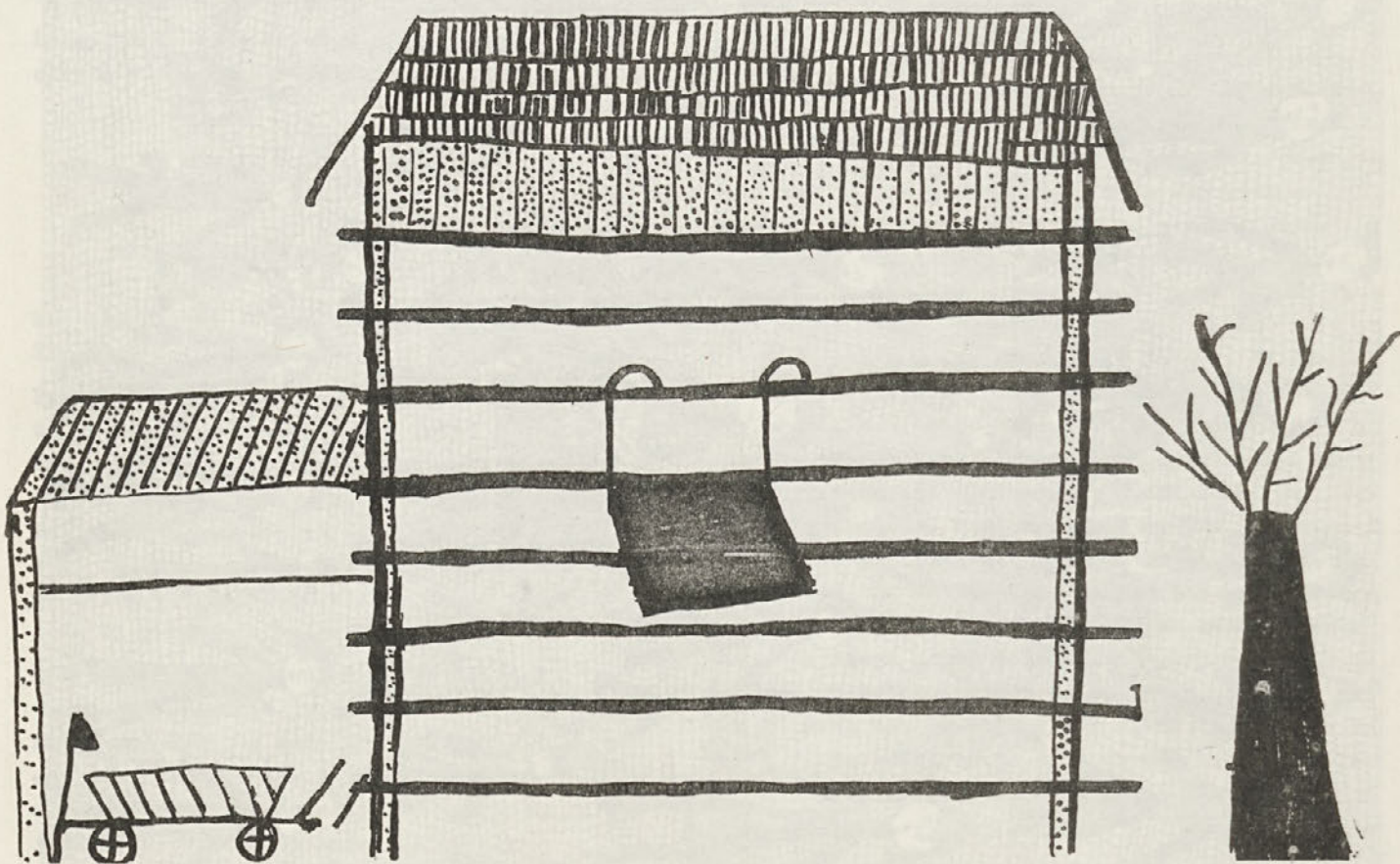
E P I G R A M

V r t n a r I v o

Ivo je vešč vrtnar,
ki razume svojo stvar,
ta posel ni preveč težak,
če je Ivo strokovnjak.

On zaliva dan za dnem,
kaktus moči in parket.
Toda že čez sedem dni
naš vrtnar zelo ihti.
Kaktus, velik lump močan,
nalašč ga je zbodel v dlan.

Jožica Dolenc, 7.a

MOJ PRVI VZPON NA TRIGLAV

Pozno poletna zora me je že zgodaj prebudila v "Ijaževem domu. Prebudil sem očeta in po toplem čaju sva se odpravila po kolovozu do sten Triglava. S sabo sva vzela gorsko vrv, cepin, kline, kladivo in druge stvari, ki so potrebne za plezanje.

Po kolovozu, ki je vodil ob majhnem, bistrem zelenem potočku, sva hodila dobro uro. Nekje na sredi poti sva zagledala spomenik, posvečen gornikom - partizanom. Ko sva prišla do stene, sva krenila levo ter prečkala snežišče. Ob strani snežišča je vodila pot, ki naju je popeljala po strmem griču do prvih skal. Te sva kaj hitro premagala in nadaljevala. Bila je kar posuta z mačheradi in sva jim posvetila nekaj pozornosti. Kmalu pa se je pot zožila v žleb in zasledila sva prve kline in vrvi. Bila sva že dvesto metrov visoko. Malo sva postala in se zagledala v oddaljene stene pred seboj, ki so se togo vzdigovale v nemo nebo. Zagledala sva tudi Bele plati, ki so se snežno bele v zori belile. Prevezeta od teh naravnih lepot, sva še bolj vneto nadaljevala s plezanjem in kmalu je žleb ostal za nama. Prišla sva na začetek nevarne smeri. Pod previsom stene sva se navezala na vrv, si podala roke in po pozdravu "srečno" se je pravo plezanje začelo. Vodil sem jaz. Sprva sem imel strah plezati tako visoko. Noge so mi bile trde, toda kmalu sem se sprostil in skazal sem veselo s police na polico. V gorah se zgodi veliko nesreč, zato sva se midva ravnala po gorskih običajih. Ko sem jaz vodil in je že zmanjkovalo vrvi, sem se vgnezdil v kekšno razpoko, dal vrv čez ramo in zaklical: "očetu, ki vje čakal spodaj, da stojim in varujem. Le-ta pa se je oglasil, da nadaljuje plezanje. Tako sva varno pustila za seboj nekaj kaminov in zajed. Mnogi alpinisti, ki tega ne store, so si v skalah našli smrt, ki ne prizanese ljudem, ki ne spoštujejo varnost. Ko sva preplezala majhen, gladek kamin, sva obstala na polici s pogledom, uprtim na železno skrinjico v obliki Triglava.

Oče je pojasnil, da jo je on zabil v skalnato polico v čast Ivanu Bučarju, kjer se je smrtno ponesrečil. Povedal mi je še, da je bil takrat skupaj s Svetino, ki je napisal knjigo Ukana. Za daljši pogovor ni bilo časa, ker je začelo deževati. Nemudoma sva se odpravila naprej, da naju ne bi presenetil hudournik. Čeprav ga nisva želela, nama je kmalu pribobnal nasproti. S tem je bilo moje dobre volje konec. Prišla sva še do več polic, pokritih s snegom, ko nama je zastavil pot visok, gladek kamin. Po kaminu je brzel majhen hudournik in že sem zaskrbljeno ogledoval svojo obleko, ki bo čez nekaj trenutkov mokra. Vztrajno sva se prebila že do srede kamina, toda jaz sem bil že premočen do kože. V roke me je zeblo in zapustile so me še zadnje moči. Oče me je drugo polovico kamina kar vlekel s seboj. Po dobri uri hoje skozi soteske sva prišla do Triglavskega ledenika. Po ledeniku sva se tiho vlekla še kakih petnajst minut, ko sva zagledala pred seboj v megli obrise kočice Kredarice.

Živahno sva pospešila korak, z mislijo v srcu, da se bova po naporni poti zasluženo odpočila. Bila sva zelo utrujena.

Željko Perko, 7.a

Že dalj časa poznam neko dekle. Kmalu po osnovni šoli ji je umrl oče. Mati pa še nekaj let preje. Zapustila sta tri nedorasle otroke, med katerimi je bilo to dekle najstarejše. Ljudje jim niso pripisovali dobrih uspehov. Mislili so, da se bodo slabo znašli v življenju, toda njihova prerokovanja se niso uresničila. Vsi trije so študirali in imajo lepe poklice.

In prav v tem dekletu sem si našla svojo vzornico. Zakaj? Najprej zato, ker si je izbrala tak poklic, ki veseli tudi mene. Toda kasneje sem spoznala tudi njeno življenje. Zanj in njena dva brata je skrbela neka ženica, ki je dekletovi materi na smrtni postelji obljubila, da bo skrbela za otroke. Čeprav bi lahko ta ženica odšla k svojim otrokom, saj so ti že pri svojih poklicih še vedno vztraja in jim gospodinji. In tega se zavedajo tudi oni. Dekle ji vedno pomaga in skrbi zanjo, kakor za svojo mater. Čeprav ima to dekle že svoje stanovanje, ki je zelo oddaljeno od prejšnjega, hodi skoraj vsak dan k svoji teti, tako ji pravijo, in ji pomaga.

Skušam se zgledeovati po njej in jo celo posnemati. Mogoče se ji bom lahko vsaj malo približala.

Nada Behek, 8.a

ZGODBA IZ MOJIH PRVIH LET

Stara sem bila 6 let. Bila sem okroglega obraza in rdečih lic. Dedek mi je pravil, da sem "štrukeljček". Pa se je zgodilo nekaj, česar nisem pričakovala. Teta se je po dolgem času vrnila iz bolnišnice. Prišla je v spremstvu nekega mladega moža, ki je nekaj nosil v naročju. Stekla sem ji naproti, a ker sem se ustrašila moškega, sem se brž stisnila v kot in ga debelo gledala. Odšla sta v kuhinjo, od koder se je že čulo smehljanje in droben glasek je vzbudil mojo pozornost. "Ne jokaj!" se je dedek ves vesel sklanjal nad malčkom. Poklicali so me v kuhinjo, in v maminem naročju sem zagledala majhno glavico, ki je kukala izpod plenice.

Zaihtela sem. Vedela sem, da bom jaz zdaj čisto odveč. Dedek, s katerim sva se prej igrala in hodila na sprehode, me ni več maral in redkokdaj mi je še rekel "štrukeljček", kar je bilo meni zelo všeč. To je bilo zame nekaj groznega. Nekega popoldneva sem odšla brez kosila, brez čevljev na pot. Po kratkotrajni poti sem sedla za grm in se zjokala. Sklenila sem, da se ne bom nikoli več vrnila, ker imajo vsi tako radi malčka v košari. Za grmom sem tudi zaspala. Ko sem se zbudila, je bila že tema in nedaleč sem zaslišala jok. Vsi so se doma prestrašili, ker me ni bilo tako dolgo doma. Zaslišala sem mamin jok, ki se je napotila, da me poišče. Prišla je do mene in zajokala. Vzela me je v naročje in me poljubila. "Rada te imam!" je dejala. Vrnili sva se domov. Dedek je ves vesel planil po meni in po sivi bradi so tekle solze. Vedela sem, da sem se jim zelo maščevala.

Naslednji dan me je dedek v rano jutro zbudil. "Vstani, štrukeljček, šla bova po jagode in gobe." Vstala sem in oblekel me je. "Kako sem vesel, da sem te našel," je dejal.

Vem in nikoli ne bom pozabila, da je bilo dedku hučo in da ga je vso noč skrbelo: "Kaj, če zopet uide?" Vedela sem, da bom od zdaj naprej spet "štrukeljček" in da me bodo imeli rajši kot malega v košari. Odšla sva po gobe in jagode. Držala sem ga za roko in na ustnicah mu je zaigral nasmeš.

Metka Bohinjč, 7.b

Stara sem bila komaj sedem let. Prišel je čas, ko sem se morala pripravljati za vstop v prvi razred osnovne šole. Premišljevala sem in spraševala starše, naj mi povedo, kako je v šoli. Pripovedovali so mi, da moraš biti v šoli priden, poslušen, ubogljiv in pozoren na razlago učiteljice. S to pripovedjo sem bila kar zadovoljna, vendar zanimalo me je še, kakšni so učitelji in učiteljice. Tudi na to vprašanje so mi radi odgovorili. Povedali so mi, da so učitelji hudi in strogi. Ko so mi to povedali, me je postalo nekoliko strah. Radovedna sem čakala da napoči dan, ko stopim čez prag osnovne šole. In res, prišel je dan, ko sva se z materjo napotili v šolo. Pred šolo je bilo polno otrok in njihovih staršev. Bili so mi čisto nepoznani.

Ko pa je prišla učiteljica, nas je poklicala

po imenih in odšli smo v razrede. Matere so ostale pred šolo in čakale, da pridemo zopet nazaj. V razredu smo se posedli v klopi in mirno poslušali učiteljico, ki nam je pripovedovala, kako se moramo vesti v šoli in kaj moramo prinesiti s seboj, ko pridemo drugi dan v šolo. To-varišica je bila prijazna in nasmejana. Ni bila taka, kot so mi jo predstavili doma. Drugi dan pa sem šla z velikim veseljem v šolo, da se zopet srečam z otroki, ki so postali moji prvi sošolci.

Bojana Gros, 7.b

TRŽIČ V PESMI

Tržičanom, ki so poskušali pesnikovati, je bil zelo priljubljen. Hudi grad. V prvem snopiču Kranjske Čbelice leta 1830 je Holzapfel priobčil pesem. Na nasipu Hudega gradu. V njej za strahotami grajskih razvalin odkriva roparsko življenje vitezov, ki nasprotuje božjim in človeškim postavam in je obsojeno na propad. Iste misli najdemo tudi pri drugih pesnikih, na primer pri Vojtehu Kurniku, ki je o Hudem gradu zložil enaindvajset kitic dolgo pesem.

Tržiških narodnih pesmi razmeroma ni veliko ohranjenih. Največ nam jih je ohranil prof. Sebastijan Žepič. Njegove zapiske je izročil prof. Miklošič svojemu nekdanjemu učenci prof. dr. Karlu Štraklju, ki je priredil bogato zbirko slovenskih narodnih pesmi, ki jo je izdajala Slovenska matica v letih od 1895 do 1923. V tej zbirki najdemo 53 tržiških narodnih pesmi, ki pa največ opevajo tržiškega fanta in dekleta ter kovaško obrt.

Pesem označi tržiškega dekleta takole:

Tržiške dekleta	ali:	Snoč' mat' so m' rekel'
pač daleč slove,		l'bezen je greh,
okol' štirnajst'ga leta		b' kmal' me b'l' stepl',
že fante love.		k' spastiva sem smeh.

Domačin Vojteh Kurnik nam je rad in pogosto opeval Tržič. Najlepše izmed vseh njegovih pesmi so: dve tržiški, ki se glasita:

Tržiška dolina	Visoko na skalo
velika res ni,	vrh Čicovce grem
je vendar kraljica	v dolinco se zalo
Gorenjske strani.	Tržiško ozrem.
Njene kupčije	
in njeno blago	
daleč čez morje	
in gore gredo.	

BISTERŠKA

Sem Bisterčan,	Kolikor dobim,
vozim se v Kranj,	vse naložim,
vsak ponedeljek	da za nedeljo,
in tržni dan.	kaj ulovim.

Sem Tržičan
daleč poznan
delam in pojem
rad se štemam.

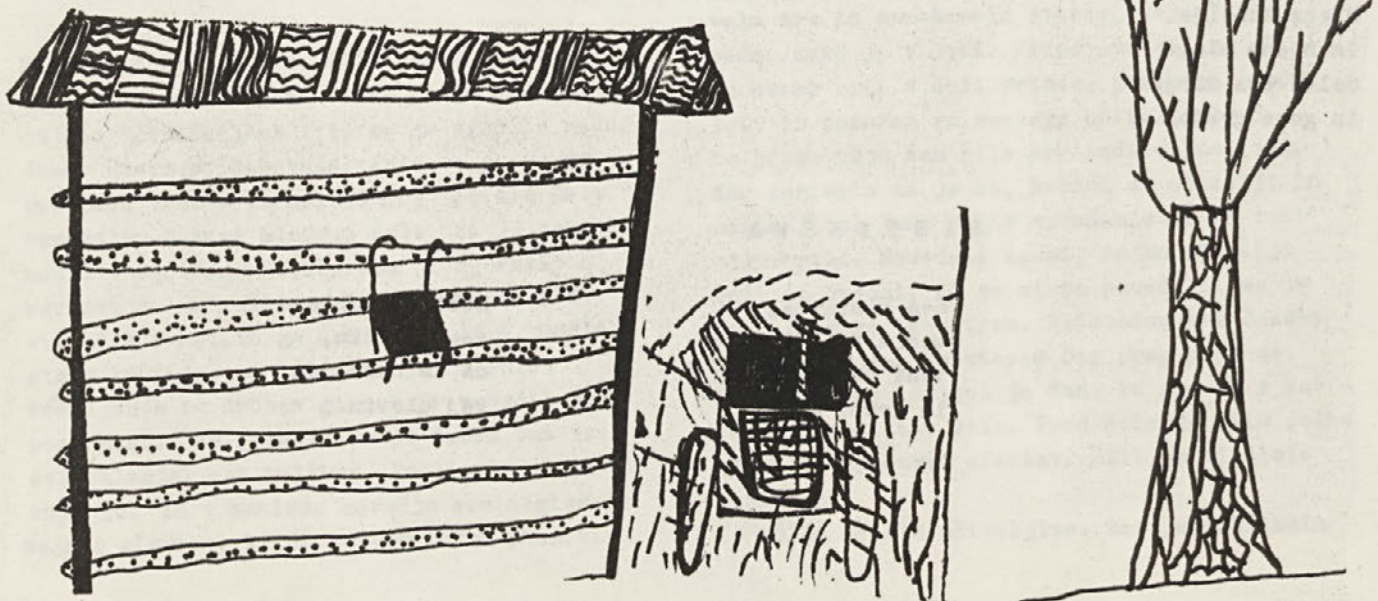
Žgance rad jem
vince pijem
k mamki bržanki
najrajši grem.

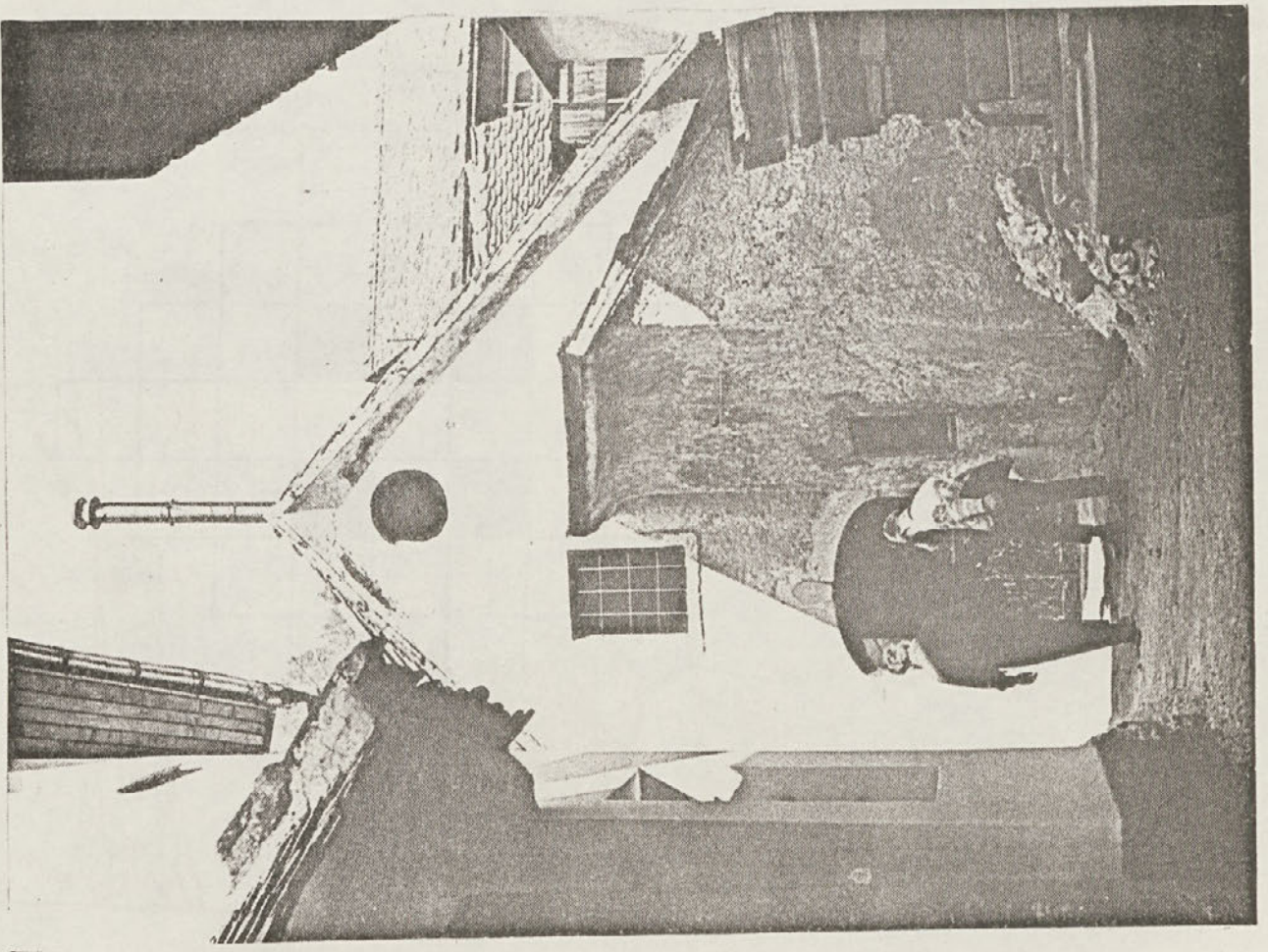
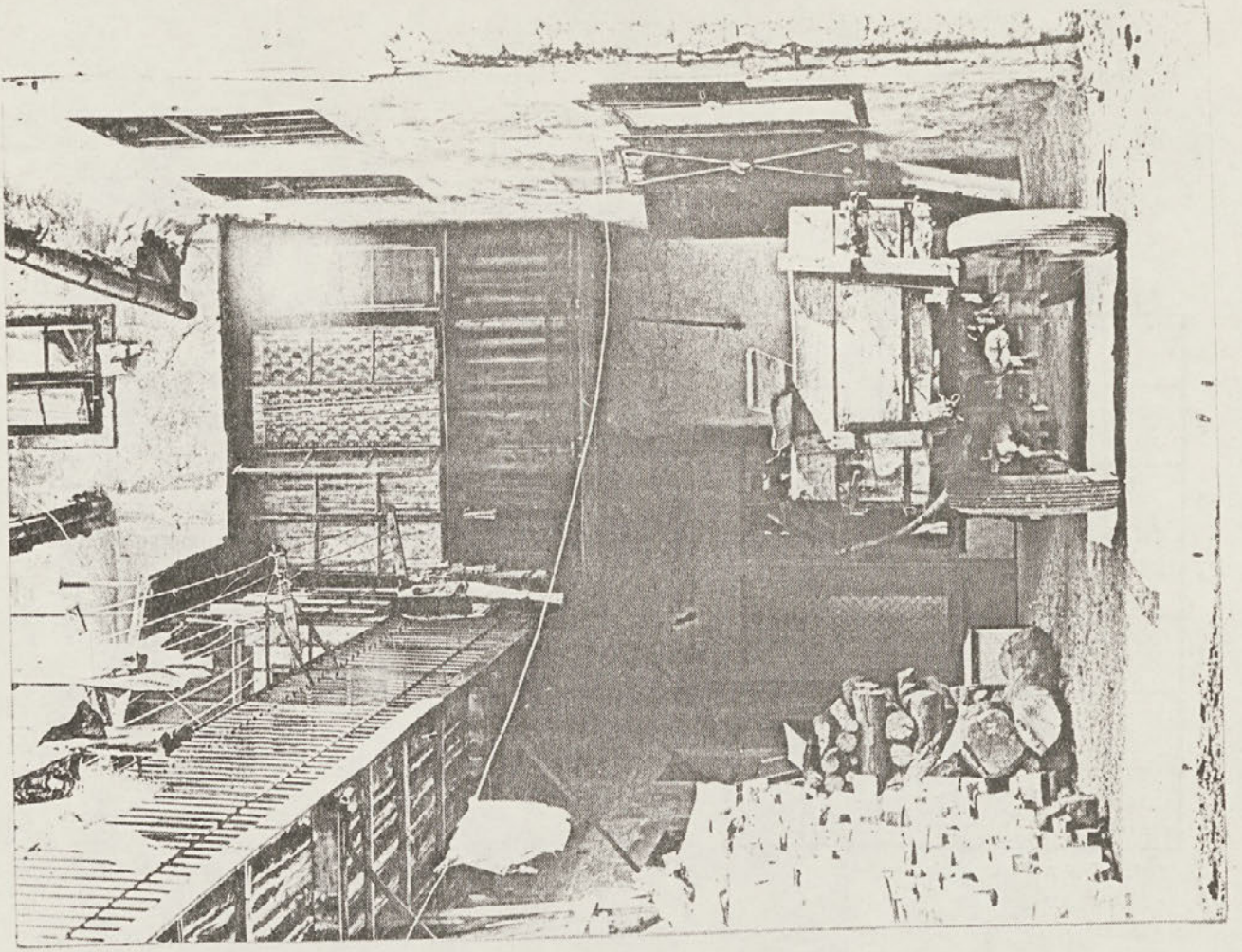
Karel Pirc je ohranil del sramotilne pesmi o Tržičanih, o kateri trdi, da jo je obdelal Zornik, prof. Zorec v Glasovi prilogi Panorama izpred nekaj let pa meni, da jo je napisal pater Chrobath. V tej pesmi naziva Tržičane: izdajalce, tičjerepce, nižjeglavce, Judeževe posnemalce in graja njihovo nemškutarstvo. Ta pesem pa se je hitro raznesla po vsej Sloveniji.

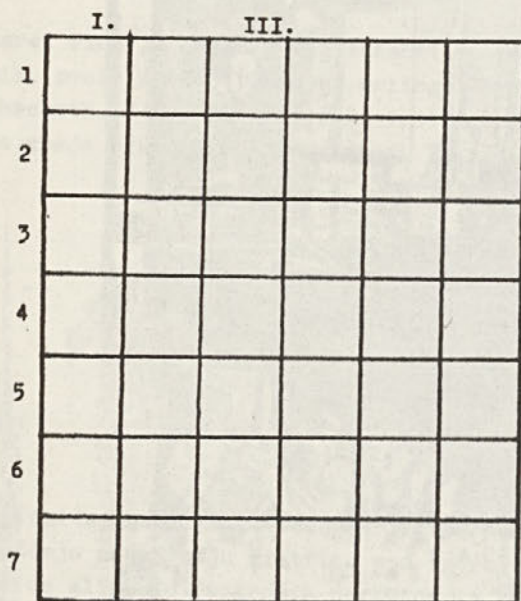
Milena Šarabon, 7. b

NA GREGORJEVO

Lep običaj najdemo še vedno v Tržiču na predvečer sv. Gregorja (11. marca). Otroci tedaj spuščajo na obrežju Bistrice pod zgornjim mostom po vodi lične manjše in večje papirnate hišice ali celo papirnate cerkvice, v katerih pa gori sveča. Zgradijo jih na deskah iz lepenke ali trdega papirja. V stene napravijo okenca, ki jih na notranji strani obdajo s tankim rdečim ali rumenim prozornim papirjem, tako da skozi okence lepo odsvita prižgana sveča. Hišice pa imajo navadno privezane na dolgih vrvicah, tako da lahko plavajo po vodi daleč od brega, nekateri pa spuščajo eno za drugo po strugi potoka. Kaj naj vse to pomeni? Nekdaj so čevljarji ta dan prenehali z delom pri luči, ki so ga morali opravljati celo leto ob zelo pomanjkljivi svetlobi. Zato so v razigranem veselju ta dan na bregu Bistrice zažgali kres, poleg njega pa so po zraku vihteli baklje iz starih, vsmoči namočenih metelj in v starih peharih so zažigali s smolo polite oblance in jih spuščali po vodi, češ naj voda odnese neprijetno delo pri slabi luči. V spomin na vse to še dandanes otroci v vse lepši obliki posnemajo oziroma obnavljajo na predvečer sv. Gregorja ta več stoletni tržiški običaj in z njim naznanjajo prihod vesele pomladi.

SAMO VODORAVNO:

1. zmeda
2. ena, enka, enica
3. poklic v tiskarstvu
4. človek brez ene noge
5. izpovedno pesništvo
6. ime in priimek slovenskega hokejista
7. majhna noga

V 1. in 3. vrsti navpično dobite imena dveh živali.

VODORAVNO: 2. tovarna avtomobilov v Mariboru,
4. del poti od noge do noge, 6. Karel Ostrov.,
7. okrajšava za okraj, 9. bivanje doma,
10. Sarajevo, 11. Ema Erjavšek, 12. makedonski ansambel, 15. smuči

NAVPIČNO: 1. gorovje, ki je meja med Jugoslavijo in Avstrijo,
2. kazalni zaimek, 3. Makarska,
4. del snovi, 5. nasprotno od začetek, 6. del; tudi črni ptič, ki lepo poje,
8. vprašalnica,
13. igralna karta,
14. dva samoglasnika

